

Stichting de Groene Rekenkamer
Zomereik 60
2498 BR Den Haag
T +31 (0) 65048 9400
E info@groenerekenkamer.nl

Den Haag, 14 oktober 2019

Aan: Leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Betreft: *Position paper* aangaande Rekenmodel en meetmethoden Stikstof(-depositie) problematiek

Vanuit de lange betrokkenheid van onze stichting met het ammoniak-dossier en daarnaast een algehele kijk op milieuproblematiek vanuit wetenschappelijk-technische achtergrond, formuleren wij de volgende inleiding en daarop gebaseerde stellingen.

Achtergrond:

Iedere benadering of methodiek is zo goed als zijn uitgangspunten toelaten. De depositie van stikstofverbindingen wordt begrensd op basis van een niet gevalideerd rekenmodel waarbij vooral de droge depositie bepalend blijkt te zijn. Juist die depositie is louter een modelmatige rekengrootheid en hoeft, bij gebrek aan adequate metingen, geen enkele relatie tot de werkelijkheid te hebben.

Daarnaast zijn de ooit gestelde normen gebaseerd op het in stand houden van een bepaalde soort natuur die op vele plaatsen juist door menselijk handelen tot stand kwam ('arme' grond). Dit is dus gemaakte natuur, zoals nagenoeg alle natuur in Nederland 'gemaakt' is. De bedreiging vanuit de natuurlijke bemesting vanuit de atmosfeer, is een 'bedreiging' door een andere soort natuur (i.c. bomen). De normen in het Duitse Ruhrgebied zijn aanzienlijk ruimer, hetgeen in verband gebracht mag worden aan de letterlijk groene indruk die dat gebied tegenwoordig maakt.

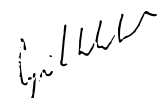
Bij het interpreteren van rekenkundige modellen is het raadzaam altijd bewust te zijn van tekortkomingen ervan, in het bijzonder als deze zonder bevredigende validatiestatus worden ontwikkeld en gebruikt door uitvoerende organisaties. Het gevaar bestaat anders dat parlementair toezicht niet meer kan functioneren onder de intimiderende werking die van de autoriteit van deskundigen uit gaat, in het bijzonder als het complexe materie betreft die al of niet opzettelijk in nevelen gehuld wordt.

Wij constateren dat in de afgelopen decennia de uitstoot van de diverse stikstofverbindingen door de Nederlandse economische activiteit een sterke daling vertoont. Dit is te danken aan de inspanningen die de diverse sectoren hebben verricht.

De stellingen en aanbevelingen van de Groene Rekenkamer luiden nu:

1. Heroverweeg de huidige strenge normen voor de stikstofdepositie.
2. Doe dat heroverwegen in samenhang met het opzetten van een kosten-baten analyse: hoeveel kost natuur van type A als het dreigt op natuurlijke wijze te worden overwoekerd door natuur van type B. En daarna de vraag beantwoorden hoeveel dat mag kosten.
3. Bevorder het ontwikkelen van experimentele methoden om droge depositie betrouwbaar te meten. Eis dat activiteit beperkende wetgeving primair toetsbaar is aan waarnemingen, aangevuld met gevalideerde modellen.

Namens de Stichting Groene Rekenkamer

Ir. C.M. Wentzel

Voorzitter